

Arbejds miljø brevkassen

Bagatelgrænse for anerkendelse af

Af Jørgen Stage Johansen

De fleste arbejdspladser oplever arbejdsskader, tilløb til ulykker eller usædvanlige hændelser. Afhængig af de opståede skader og eventuelt sygefravær skal skaderne anmeldes til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen. For arbejdspladsen er det vigtigt at følge op med forebyggende aktiviteter.

Hvad er en arbejdsskade?

En arbejdsskade dækker over to forskellige begreber – arbejdsulykker og erhvervssygdomme (1).

- En ulykke er en fysisk eller psykisk skade, som opstår efter en hændelse eller en påvirkning, der er sket pludseligt eller inden for fem dage.
- En erhvervssygdom er en sygdom, som efter medicinsk dokumentation skyldes særlige

påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde er udsat for i højere grad end personer uden det samme arbejde.

For at få erstatning eller andre ydelser skal skaden anerkendes af Arbejdsskadestyrelsen som en arbejdsskade. Der er forskel på betingelserne for anerkendelse af ulykker og erhvervssygdomme.

Når det gælder ulykker er Arbejdsskadesikringslovens personskadebegreb for nylig blevet skærpet efter en Højesteretsdom og flere principafgørelser i Ankestyrelsen (2, 3, 4, 5). Selv om du kommer til skade på arbejdet, er det derfor ikke sikkert, at skaden fremover kan anerkendes af Arbejdsskadestyrelsen som en personskade. Dette skyldes, at lovgivningen tilsigter at vurdere, om der er tale om erstatningsberettigede personskader. Der er ikke nødvendigvis sammenhæng mellem erstatning og personens (forbigående) smerter og antal sygedage. Derfor

Arbejds miljø brevkassen

Redaktionen består af brevkasseredaktørerne Jørgen Stage Johansen og Vivian Plesner samt faglig sekretær Jens Klingenberg Rasmussen. Alle medlemmer er velkomne til at indsende spørgsmål eller foreslå emner til uddybelse i LABORANTEN. Skriv til miljoebrevkassen@dl-f.dk. Arbejds miljø brevkassen svarer altid direkte tilbage til medlemmet, og efter aftale med medlemmet bruges emnet muligvis til artikler i LABORANTEN. Spørgeren er anonym i LABORANTEN.

arbejdsskader

taler Arbejdsskadestyrelsen om personskader "i Arbejdsskadelovens forstand".

Ændring af personskadebegrebet ved arbejdsulykker

Tina M. Nielsen, chefkonsulent i Arbejdsskadestyrelsens Center for Ulykker III, siger: "Højesteretsdommen og Ankestyrelsens principafgørelser betyder, at der fremover er en nedre grænse for, hvornår en personskade kan anerkendes som en arbejdsskade.

Hvis en ulykke på arbejdet medfører forbigående skader, kan ulykken kun anerkendes som arbejdsskade, hvis følgerne kræver relevant behandling for at forsvinde eller mindskes.

Hvis skaden vil gå over af sig selv, er der derimod som udgangspunkt ikke tale om en personskade i arbejdsskadelovens forstand. Sådanne "bagatelskader" bliver derfor ikke længere anerkendt."

Dette er en ændring i forhold til Arbejdsskadestyrelsens tidligere praksis for anerkendelse og vil betyde, at flere sager vil blive afvist. Det skal dog ses i lyset af, at mange tidligere anerkendte sager ikke gav ret til erstatning.

Arbejdsskadestyrelsen vil i forbindelse med en anmeldelse fremover undersøge, om følgerne af skaden går over af sig selv. Kan smerterne forsvinde uden behandling, vil hændelsen ikke kunne anerkendes som en arbejdsskade.

Arbejdsmiljøkonsulent Ole Vendelbo, som på dette modelfoto har sin opmærksomhed rettet mod mobiltelefonens budskaber, risikerer at falde ned fra trappen.

Hvis et fald medfører symptomer, som beskrevet i den konkrete afgørelse fra Ankestyrelsen, vil Arbejdsskadestyrelsen afvise, at der er tale om en arbejdsskade.

På arbejdspladsen er det stadig vigtigt at anmelde skader og hændelser bl.a. med henblik på at identificere og forebygge risikobetonede situationer og adfærd.

Brug af mobiltelefon på trapper og manglende brug af gelænder er en dårlig idé – uanset om en opstået skade kan anerkendes!

Skader, hvor der er varige følger, kan fortsat anerkendes, når der er årsagssammenhæng mellem hændelsen og følgerne. Det gælder også, selv om følgerne ikke giver ret til godtgørelse for varigt mén.

Hvad betyder den nye bagatelgrænse?

Læger og tandlæger, der konstaterer eller får mistanke om, at en person har pådraget sig en konstateret eller formodet erhvervs sygdom

eller på anden måde har været udsat for skadelige påvirkninger på sin arbejdsplads, skal anmelde dette til Arbejdstilsynet og Arbejdsskade-styrelsen.

Arbejdsgiver har pligt til at anmelde en arbejdsulykke til Arbejdstilsynet og til den lovpligtige arbejdsskade-forsikring eller Arbejdsskadestyrelsen, hvis tilskadekomne kan have ret til erstatning.

Selv om der er en klar årsagssammenhæng mellem en påvirkning på arbejdspladsen og en

Konkret sag: Ankestyrelsens principafgørelse af 27. august 2015

Principafgørelsen illustrerer konsekvenserne af det ændrede skadesbegreb (4):

Ankestyrelsen afgjorde, "at en revne i læg-bensknoglen, der opstod, da skadelidte faldt ned fra en stige, ikke var en arbejdsskade. Skadelidte havde alene haft diskret ømhed på læggen, og der blev ikke fundet behov for behandling. Vi lagde vægt på, at der var tale om en forbigående tilstand, der ikke krævede behandling, men gik over af sig selv".

I Ankestyrelsens anonymiserede sammenfatning hedder det: "Vi har lagt til grund, at der skete en hændelse den 9. september 2013, hvor du faldt 1 meter ned fra en stige og pådrog dig en revne i din venstre læg-bensknogle. Du var på skadestuen på skadesdagen. Der blev ikke fundet hævelse, misfarvning eller fejlstilling. Der blev alene fundet diskret ømhed på læggen.

Der blev foretaget røntgenundersøgelse, der viste en revne svarende til lægbenet. Dagen efter skadesdagen havde du aftagende smerter, og det blev vurderet, at der ikke var behov for egentlig bandagering eller yderligere tiltag.

Følgende fremgår af journalnotatet af den 10. september 2013 fra X hospital: "Patienten kontaktes telefonisk, er gået fint på benet, faktisk aftagende smerte ift. i går, jeg forklarer sammenhængen, kan forventes lidt ømhed i ny og næ den næste måneds tid, men ingen behov for egentlig bandagering eller yderligere tiltag".

Vi har vurderet, at der var tale om forbigående smerter i form af lettere ømhed på læggen, som ikke krævede behandling, men gik over af sig selv. Herved har vi lagt vægt på, at du ikke søgte læge mellem den 10. september 2013 og den 16. januar 2014, hvor du pådrog dig en ny privat skade i forbindelse med en skiulykke.

Vi har også lagt vægt på, at du ikke efterfølgende har haft gener i forbindelse med hændelsen den 9. september 2013. Der var tale om en beskeden skade, som heled af sig selv.

Vi har derfor vurderet, at der ikke er sket en arbejdsskade, da der ikke er tale om en persons skade i arbejdsskadelovens forstand".

opstået skade kan Arbejdsskadestyrelsen nu vurdere, at der er tale om en bagatelsskade.

Det kan i nogle sammenhænge være fornuftigt og berettiget at undlade anmeldelse af bagatelsager, som åbenlyst ikke ville resultere i nogen erstatning.

Omvendt kan det være vanskeligt at forudse varigheden og omfanget af symptomers sværhedsgrad samt risiko for efterfølgende senvirkninger. Vær dog opmærksom på, at der fortsat kan rejses en sag overfor Arbejdsskadestyrelsen inden for anmeldelsesfristen på et år.

Den vigtige opfølgning på arbejdspladsen

Arbejdstilsynet og arbejdsmiljøorganisationen har vigtige roller i forbindelse med arbejdsskader.

Når der er sket en arbejdsulykke, har arbejdsgiveren pligt til at anmelde den til Arbejdstilsynet senest ni dage efter skadelidtes første fraværsdag, hvis medarbejderen ikke er i stand til at arbejde i mindst en dag ud over tilskadekomstdagen (6).

Arbejdsmiljøorganisationen har en vigtig opgave med at undersøge årsagerne til ulykker, forgiftninger og sundhedsskader samt sørge for at forebygge gentagelser (7).

Der findes et utal af metoder til at analysere arbejdsulykker. Arbejdstilsynet har udviklet en ny metode, som er tilgængelig på deres hjemmeside (8). Her findes en introduktion og en guide til læring af ulykker og et dialogværktøj. Formålet med metoden er:

- At afdække den kæde af hændelser, der gik forud for ulykken
- At afdække samspillet mellem fysiske og personlige svigt og svigt i planlægningen
- At undersøge, om der kan ske tilsvarende ulykker også andre steder i virksomheden
- At identificere, hvor og hvordan sikkerheden skal forbedres.

Vær opmærksom på, at det ofte kan være en god idé at få hjælp f.eks. fra arbejdsmiljøorganisationen og din fagforening til at føre sager om arbejdsskade.

Det har altid været vigtigt for skadelidte og arbejdspladsen at sikre dokumentation ved ulykker, men det bliver endnu mere vigtigt i fremtiden!

REFERENCER

- 1 *Arbejdsskadeloven – Bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring nr. 278 af 14. marts 2013*
- 2 *Nyhed Arbejdsskadestyrelsen, 23. februar 2015*
- 3 *Ankestyrelsens principafgørelse 33-14 af 12. juni 2014 om arbejdsskade – ulykkesbegrebet – minimumskrav til personskadens omfang*
- 4 *Ankestyrelsens principafgørelse 49-15 af 27. august 2015 om arbejdsskade – ulykke – personskadebegrebet – forbigående smerter – lænderygsmerter – fysioterapibehandling*
- 5 *Højesterets dom af 8. november 2013*
- 6 *Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 615 af 8. juni 2010 om anmeldelse af arbejdsulykker m.v. til Arbejdstilsynet*
- 7 *Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1181 af 15. oktober 2010 om samarbejde om sikkerhed og sundhed*
- 8 *Arbejdstilsynets guide til læring af arbejdsulykker.*